

วิธีคำ เป็นการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อประเมินหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในด้าน จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาและการนำหลักสูตรไปใช้ ตลอดจนการประเมินผล ของหลักสูตร รวมทั้งศึกษาความคิดเห็นของมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย เกี่ยวกับหลักสูตรนี้ในด้านจุดมุ่งหมาย เนื้อหา และการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบ อาชีพ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และการประเมินหลักสูตร เพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างเกณฑ์การประเมินหลักสูตร
2. นำเกณฑ์การประเมินหลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้ที่ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่าน พิจารณาแก้ไข ดังมีรายนามดังนี้

1. ศาสตราจารย์ รุสะปะนีย์ นากรทรรพ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.พิศนา แคมมณี
3. รองศาสตราจารย์ ดร. อุทุมพร ทองอุไทย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพรอมพรรณ อุดมสิน
5. อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์
6. อาจารย์สวัสดิ์ จงกล

เกณฑ์ที่ผ่านการพิจารณาแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยได้ปรับปรุงและ ใช้เป็นแนวในการสร้างแบบสอบถาม

เกณฑ์ในการประเมินหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. เกณฑ์ประเมินวัตถุประสงค์

- 1.1 วัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นสอดคล้องกับ เนื้อหาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชามัธยมศึกษา หรือไม่
- 1.2 วัตถุประสงค์มีความชัดเจน เพียงใด
- 1.3 วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ภาควิชาคาดหวังให้ มหามัธยมศึกษา เป็นหรือไม่
- 1.4 วัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นตอบสนองความต้องการของผู้เรียน เพียงใด
- 1.5 วัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน ของ มหามัธยมศึกษา เพียงใด

2. เกณฑ์ประเมิน เนื้อหา

- 2.1 เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชามัธยมศึกษา หรือไม่
- 2.2 จำนวนหน่วยกิตรายวิชา เรียนและวิทยานิพนธ์เหมาะสมหรือไม่
- 2.3 เนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนหรือไม่
- 2.4 เนื้อหาช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ พัฒนานิสัย ระบบความคิด และการกระทำที่แสดงถึงความเป็นครูภาษาไทยที่มีสมรรถภาพเพียงใด

3. เกณฑ์ประเมินการนำหลักสูตรไปใช้

- 3.1 ภาษาที่ใช้ในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชามัธยมศึกษา มีความยากง่าย เพียงใด
- 3.2 การจัดการ เรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชามัธยมศึกษา หรือไม่
- 3.3 รูปแบบการจัดการ เรียนการสอน เหมาะสมหรือไม่
- 3.4 การจัดวัสดุอุปกรณ์ ปัจจัย และสภาพแวดล้อมในการ เรียนการสอน

มีความเหมาะสมเพียงใด

3.5 การจัดบริการในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียนหรือไม่

4. เกณฑ์ประเมินการประเมินผลการเรียนการสอน

4.1 วิธีการประเมินผลการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาของหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชามัธยมศึกษา หรือไม่

4.2 วิธีการประเมินผลเหมาะสมกับการเรียนการสอนระดับนี้เพียงใด

4.3 วิธีการที่ใช้ในการประเมินผลมีหลายวิธีหรือไม่ (เช่น สอบข้อเขียน, รายงาน, สอบปากเปล่า ฯลฯ)

4.4 การประเมินผลการเรียนการสอนเป็นที่พอใจของผู้เรียนหรือไม่

4.5 วิธีการที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนการสอนมีความเชื่อถือได้เพียงใด

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อถามความคิดเห็นของครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย เกี่ยวกับหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พิจารณา ดังมีรายชื่อก็คือ

1. รองศาสตราจารย์สุนีย์ สินธุเดชะ
2. รองศาสตราจารย์สุภาพ วาศเขียน
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายใจ อินทร์ทรัพย์
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอกชัย กี่สุขพันธุ์

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มประชากรจริงมากที่สุด จำนวน 15 คน ทำแบบสอบถามแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง เพิ่มเติม และแก้ข้อความที่คลุมเครือ เพื่อให้แบบสอบถามมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

5. คัดต่อขอหนังสือ เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากคณบดีมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงมหาวิทยาลัยสาขาวิชาการสอนภาษาไทยทุกคน แบบสอบถาม ส่งไปทั้งหมด 85 ฉบับ ได้รับคืนทั้งสิ้น 69 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.18 ของจำนวน กลุ่มประชากรทั้งหมด แบบสอบถามไม่ถึงผู้รับส่งกลับคืนมา 8 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 9.41 ของจำนวนกลุ่มประชากรทั้งหมด ส่วนแบบสอบถามอีก 8 ฉบับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 9.41 ของจำนวนกลุ่มประชากรทั้งหมดไม่ได้รับคืน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เอกสาร หนังสือ วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และการประเมินหลักสูตร
2. เกณฑ์การประเมินหลักสูตรในด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลของหลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น สำหรับประเมินหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย โดยศึกษาแนวทางจากแหล่งข้อมูลดังนี้
  - 2.1 เกณฑ์การประเมินหลักสูตรที่มีผู้ทรงคุณวุฒิได้เคยดำเนินการไว้
  - 2.2 เกณฑ์การประเมินหลักสูตรในผลงานวิจัย
  - 2.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
3. แบบสอบถาม 1 ชุด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามเกณฑ์การประเมินหลักสูตร ดังกล่าวสำหรับถามความคิดเห็นครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย เกี่ยวกับหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้
  - ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตำแหน่งหน้าที่ก่อนและหลังการศึกษาระดับมหาบัณฑิต การศึกษา และการปฏิบัติงานในสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คำตามส่วนนี้ เป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก (Check List) และแบบปลายเปิด (Open Ended)
  - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนของมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชามัธยมศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การบรรจุจุดมุ่งหมายในหลักสูตร
2. ความเหมาะสมในการ เลือกและจัดเนื้อหาวิชา
3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้
4. การนำความรู้และความ เข้าใจที่ได้จากการเรียนไปใช้ในการ

การประกอบอาชีพ

5. ปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

ระดับมหาวิทยาลัย

6. การประเมินผลการเรียนการสอน

คำถามในส่วนนี้ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

และแบบปลายเปิด (Open Ended)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อ เสนอแนะและความคิดเห็น

ทั่วไป เกี่ยวกับหลักสูตรปริญญาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

ภาควิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า

(Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open Ended)

4. หลักสูตรปริญญาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

ภาควิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฉบับ พ.ศ.2511 (ปรับปรุงใหม่ พ.ศ.

2516) และฉบับปรับปรุงใหม่ ปีการศึกษา 2520 ซึ่งผู้วิจัยแนบไปกับแบบสอบถามด้วย

เพื่อ เป็นข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรที่จะใช้ในการตอบแบบสอบถามชุดนี้

กลุ่มประชากร

1. กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ เป็นนิสิตบัณฑิตศึกษา ที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มประชากรจริงมากที่สุด คือ เป็นนิสิตบัณฑิตศึกษาที่เรียน รายวิชาในหลักสูตรปริญญาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ครบทุกรายวิชาแล้ว ยกเว้นวิทยานิพนธ์ จำนวน 15 คน

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งศึกษามาตามหลักสูตรปริญญาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย พ.ศ.2511 (ปรับปรุงใหม่ พ.ศ.2516) และฉบับปรับปรุงใหม่ ปีการศึกษา 2520 ทั้งหมด 8๗ คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนและใช้ไปจำนวน 69 ฉบับ มาวิเคราะห์ตามลักษณะของแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบกำหนดคำตอบให้เลือก (Check List) และแบบปลายเปิด (Open Ended) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่ว ๆ ไป ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1. แบบสอบถามแบบกำหนดคำตอบให้เลือก
  - 1.1 แจกหาความถี่ของแต่ละตัวเลือกในข้อคำถาม
  - 1.2 หาค่าร้อยละ (Percent)
  - 1.3 นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง
2. แบบสอบถามแบบปลายเปิด เสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบ

ความเรียง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open Ended) เกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1. แจกหาความถี่ของแต่ละระดับความคิด โดยกำหนดค่าน้ำหนักมาตราส่วนของข้อคำถาม ดังนี้

มากที่สุด, เหมาะสมที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ 4
มาก, เหมาะสม	ให้คะแนนเท่ากับ 3
น้อย, ไม่เหมาะสม	ให้คะแนนเท่ากับ 2
น้อยที่สุด, ไม่เหมาะสมที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ 1

2. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของแต่ละระดับความคิดเห็น โดยแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ดังนี้

3.56-4.00	หมายความว่า	มากที่สุด, เหมาะสมที่สุด
2.56-3.55	หมายความว่า	มาก, เหมาะสม
1.56-2.55	หมายความว่า	น้อย, ไม่เหมาะสม
1.00-1.55	หมายความว่า	น้อยที่สุด, ไม่เหมาะสมที่สุด

3. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ
4. นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
5. สำหรับข้อเสนอนี้แนะนำและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับ

การเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา เสนอข้อมูลในรูปแบบความเรียง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open Ended) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1. แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า แจกหาค่าความถี่ของแต่ละระดับความคิด แล้วคำนวณหาการร้อยละ (Percent)

2. แบบสอบถามแบบปลายเปิด เสนอข้อมูลในรูปแบบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าร้อยละ
2. หาค่าเฉลี่ยขั้วมิมิเดซคณิต ($\bar{X}$) จากสูตร¹

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^k X_i f_i}{n}$$

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

f_i = ความถี่ของคะแนนในแต่ละระดับชั้น

X_i = ถ้านำหนักคำตอบ เป็น 4, 3, 2 และ 1 ในแต่ละระดับชั้น

k = จำนวนระดับชั้นของคะแนน

n = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

$$\sum_{i=1}^k X_i f_i = \text{ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน}$$

---

¹Gene V. Glass and Julian C. Stanley, Statistical Methods in Education and Psychology, p.62.

3. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s_x) โดยใช้สูตร¹

$$s_x = \sqrt{\frac{\sum x^2 - [(\sum x)^2/n]}{n - 1}}$$

s_x = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ = ผลรวมของกำลังสองของคะแนน

$\sum x$ = ผลรวมของคะแนน

n = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

---

¹Gene V. Glass and Julian C. Stanley, Statistical Methods in Education and Psychology, p.82.